

75-jarig Enza Zaden groeit en groeit

Jaap Mazereeuw: 'Alle seinen staan voor ons op groen'

Cees Beemster
c.beemster@hdcmedia.nl

Enkhuizen * Een jaarlijkse omzetgroei van acht procent. Een jaarlijkse behoefte aan honderd nieuwe werknemers. En elk jaar de introductie van 150 nieuwe groenteproducten op de markt. Het succesverhaal van Enza Zaden in Enkhuizen kent geen grenzen. „Bij ons is winst geen doel, maar een gevolg”, zegt directeur Jaap Mazereeuw.

Enza Zaden bestaat 75 jaar. Dat wordt in mei groots gevierd met een dag voor studenten en een dag voor klanten, en in september met een open dag voor inwoners van Enkhuizen. Ook krijgen de medewerkers in mei een feestavond. Mazereeuw: „Vroeger haalden we alle medewerkers uit de hele wereld hierheen om samen zo'n feest te vieren. Dat gaat niet meer. Daarvoor zijn we te groot geworden.” Enza Zaden veredelt in Enkhuizen groenterassen voor Noord-Europa. Dit is ook de logistieke en technologische hoofdvesting voor alle 41 dochterondernemingen die het bedrijf inmiddels mondiaal heeft voor de veredeling, productie en handel in uiteenlopende groentezaden. „Wereldwijd leveren en verkopen we meer dan duizend commerciële groenterassen. Vijftien procent vernieuwen we elk jaar.” Daarvoor stopt het bedrijf dertig procent van de jaarlijkse omzet van inmiddels ruim 180 miljoen in de ontwikkeling van nieuwe en betere zaden.

Toegevoegde waarde

Een onderscheidend product waar vraag naar is. Daar draait het volgens Mazereeuw allemaal om. „Wij zitten met onze omzet in de kopgroep van zaadbedrijven. Dat gaat niet automatisch. Elk jaar op 1 januari staat de teller op nul. We

Enkhuizer bedrijf telt wereldwijd al 1450 werknemers

moeten continu met onze producten een toegevoegde waarde creëren. In het vernieuwen van producten moeten we de beste en de snelste zijn.”

Groentesnack

Consumenten letten op smaak en gemak. Enza Zaden ontwikkelde in de jaren '90 de trostomaat Campari. Die ligt als Tasty Tom nog in de winkels. Het bedrijf speelt in op de trend om groente als snack aan te bieden. Zoals de ontwikkelde zoete mini-puntpaprika's waarvan veel wordt verwacht. „We werken samen met telers en supermarkten om voor de hele keten groenten te ontwikkelen.”

Aan genetische manipulatie doet de onderneming niet. „Wij veredelen op de klassieke manier. We kruisen en selecteren met de hand en maken uitsluitend gebruik van natuurlijke eigenschappen van planten. We zien geen noodzaak om dit anders te doen, want nog geen vijf procent van alle natuurlijke variaties zijn gebruikt. Voor bijna alle problemen die we bij het veredelen tegenkomen is een oplossing in de natuur aanwezig. Uiteindelijk verkopen wij genetica verpakt als zaad.”

En dat gaat voorspoedig. Wereldwijd werken 1450 mensen voor Enza, waarvan 480 in Enkhuizen. Jaarlijks komen daar honderd nieuwe vacatures bij, waarvan dertig in Enkhuizen. „Dit houdt voorlopig niet op”, stelt Mazereeuw. „De wereldbevolking groeit van zeven naar negen miljard mensen in 2050.” Die moeten alle-

maal eten. „De bevolking van de westerse wereld vergrijsst en kiest meer voor gezonde voeding. In Azië wordt het voedingspatroon gevarieerder. In plaats van drie keer per dag rijst eet men daar steeds meer groente en vlees. Voor ons komen er ook meer afzetgebieden en nieuwe groenten die we nu nog niet veredelen. Er zijn nog zoveel mogelijkheden. Alle seinen staan voor ons op groen.”

Dit jaar is wel iets lastiger vanwege de crisis in veel landen, erkent Mazereeuw. „We hopen ook dit jaar positief af te sluiten.” Van paniek is geen sprake. „Het gaat om goede producten voor de klant. Het veredelen van een nieuw product kost zeven tot twaalf jaar. Wij denken in generaties, niet in kwartalen.” Mazereeuw toont de veredelingskas voor slagewassen. Kroppen sla staan hier naast wilde sla, waaruit sla ooit veredeld is. „Resistenties van wilde sla kunnen we weer voor de sla gebruiken.”

Eigen studies

Wat continu aandacht vraagt is het vervullen van vacatures. Vakspecialisten als plantenveredelaars, bio-informatici en zaadtechnologen zijn soms lastig te krijgen. En dat geldt ook voor leidinggevenden voor onderzoeksafdelingen. Nieuwkomers en bestaande medewerkers worden op de eigen Enza Academy voor hun functie opgeleid. „Intensieve studies. Maar het verloop is bij ons heel laag. Naast het creëren van gezonde voeding voor de samenleving is ook een prettige werkomgeving voor ons belangrijk. Voor nieuw personeel is het goed dat Noord-Holland volgend jaar een hbo voor groene opleidingen krijgt.” Investeren en groeien als onophoudelijke cyclus. En op eigen kracht. Mazereeuw: „In Enkhuizen bouwen we nu een kas voor paprika-teelt. Die betalen we zelf. Zonder steun van de bank.”